

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. lapkričio 16 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Laisvė teikti paslaugas — Direktyva 2006/123/EB — 13 straipsnio 2 dalis — Leidimų išdavimo procedūros — Išlaidų, patirtų dėl tokių procedūrų, sąvoka“

Byloje C-316/15

dėl *Supreme Court of the United Kingdom* (Jungtinės Karalystės Aukščiausiasis Teismas) 2015 m. birželio 22 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. birželio 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

The Queen, prašoma

Timothy Martin Hemming, veikiančio komerciniu pavadinimu „Simply Pleasure Ltd“,

James Alan Poulton,

Harmony Ltd,

Gatisle Ltd, veikiančios komerciniu pavadinimu „Janus“,

Winart Publications Ltd,

Darker Enterprises Ltd,

Swish Publications Ltd

prieš

Westminster City Council,

dalyvaujant

The Architects' Registration Board,

The Solicitors' Regulation Authority,

The Bar Standards Board,

The Care Quality Commission,

The Farriers' Registration Council,

* Proceso kalba: anglų.

The Law Society,

The Bar Council,

The Local Government Association,

Her Majesty's Treasury,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurių sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (pranešėjas) ir D. Švaby,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. birželio 1 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- T. M. Hemming, veikiančio komerciniu pavadinimu „Simply Pleasure Ltd“, J. A. Poulton, *Harmony Ltd*, *Gatisle Ltd*, veikiančios komerciniu pavadinimu „Janus“, *Winart Publications Ltd*, *Darker Enterprises Ltd* ir *Swish Publications Ltd*, atstovaujамų baristerių T. Johnston ir M. Hutchings, QC P. Kolvin, baristerės V. Wakefield, solisitorių A. Milner ir S. Dillon,
- *Westminster City Council*, atstovaujamos H. Davies, padedamos QC D. Matthias ir N. Lieven bei baristerių J. Lean ir C. Streeten,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Bulterman, B. Koopman ir M. Gijzen,
- Europos Komisijos, atstovaujamos H. Tserepa-Lacombe ir T. Scharf,

susipažinęs su 2016 m. liepos 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (O L 376, 2006, p. 36; toliau – Paslaugų direktyva) 13 straipsnio 2 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Timothy Martin Hemming, veikiančio komerciniu pavadinimu „Simply Pleasure Ltd“, James Alan Poulton, *Harmony Ltd*, *Gatisle Ltd*, veikiančios komerciniu pavadinimu „Janus“, *Winart Publications Ltd*, *Darker Enterprises Ltd* ir *Swish Publications Ltd* (toliau – T. M. Hemming ir kt.) ginčą su *Westminster City Council* (Vestminsterio miesto tarybos, Jungtinė Karalystė) dėl mokesčio, mokėtino pateikiant paraišką išduoti ar pratęsti sekso verslo įstaigos licenciją.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Paslaugų direktyvos 39, 42, 43 ir 49 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(39) Leidimų išdavimo tvarkos sąvoka turėtų apimti, *inter alia*, administracines leidimų, licencijų, patvirtinimų arba koncesijų teikimo procedūras, taip pat, norint verstis tam tikra veikla, prievolę būti registruotu profesijos atstovu arba būti įtrauktu į registrą, sąrašą arba duomenų bazę, turėti oficialų kokios nors įstaigos leidimą arba gauti pažymėjimą, patvirtinantį narystę konkrečioje profesinėje organizacijoje. Leidimas gali būti išduotas ne tik oficialiu sprendimu, bet ir numanomu sprendimu, pavyzdžiui, kai kompetentinga institucija neatsako arba kai suinteresuotoji šalis turi laukti patvirtinimo apie deklaracijos gavimą, kad galėtų pradėti ar teisėtai vykdyti savo veiklą.

<...>

(42) Administracinių procedūrų taisyklių tikslas turėtų būti ne suderinti administracines procedūras, o supaprastinti pernelyg sudėtingą leidimų išdavimo tvarką, procedūras ir formalumus, kurie varžo įsisteigimo laisvę ir dėl to kurti naujas paslaugų teikimo įmones.

(43) Vienas pagrindinių sunkumų, su kuriais pirmiausia susiduria MVĮ, norinčios gauti leidimą teikti paslaugas ir vykdyti tokią veiklą, yra administracinių procedūrų sudėtingumas, ilga trukmė ir teisinis netikrumas. Todėl, remiantis tam tikrų Bendrijos ir nacionaliniu lygiu vykdomų modernizavimo ir geros administravimo praktikos iniciatyvų pavyzdžiu, būtina sukurti administracinių procedūrų supaprastinimo principus, *inter alia*, apribojant prievolę gauti išankstinį leidimą tais atvejais, kai tai yra būtina, ir įvedant kompetentingų institucijų numanomo leidimo principą praėjus tam tikram laikui. Tokios modernizavimo veiklos, laikantis skaidrumo principų ir atnaujinant informaciją apie rinkos subjektus, tikslas yra išvengti vilkinimo, nereikalingų sąnaudų ir atgrasomojo poveikio, kuriuos gali nulemti, pavyzdžiui, nereikalingos arba pernelyg sudėtingos ir varginančios dvigubos procedūros, dokumentų pateikimo tvarkos biurokratizmas, kompetentingų institucijų savavaliavimas, neaiškus arba pernelyg ilgas terminas, per kurį turi būti pateikiamas atsakymas, ribotas išduotų leidimų galiojimo laikas ir neproporcingai dideli mokesčiai bei sankcijos. Tokia praktika turi itin didelį atgrasantį poveikį teikėjams, kurie nori plėtoti savo veiklą kitose valstybėse narėse, ir todėl ją reikia koordinuotai modernizuoti iki dvidešimt penkių valstybių narių išsiplėtusioje vidaus rinkoje.

<...>

(49) Rinkliava, kurią gali imti kontaktiniai centrai, turėtų būti proporcinga jų atliekamų procedūrų ir formalumų sąnaudoms. Tai neturėtų kliudyti valstybėms narėms pavesti kontaktiniams centrams rinkti kitas administracines rinkliavas, pavyzdžiui, kontrolės institucijų rinkliavą.“

4 Šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje pateikiamos bendrosios nuostatos, skirtos padėti paslaugų teikėjams naudotis įsisteigimo laisve ir laisvam paslaugų judėjimui palengvinti, kartu užtikrinant aukštą paslaugų kokybę.“

5 Minėtos direktyvos 4 straipsnio 6 punkte „leidimų išdavimo tvarka“ apibrėžiama kaip „bet kokia procedūra, pagal kurią faktiškai reikalaujama, kad teikėjas arba gavėjas imtųsi priemonių gauti formaliam arba numanomam kompetentingos institucijos sprendimui dėl teisės teikti paslaugas ar vykdyti paslaugų teikimo veiklą“.

6 Šios direktyvos 9 straipsnio „Leidimų išdavimo tvarka“ 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės taiko leidimų išdavimo tvarką teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklai tik tuo atveju, jei yra įvykdytos šios sąlygos:

- a) leidimų išdavimo tvarka nediskriminuoja paslaugų teikėjo;
- b) būtinybė turėti leidimų išdavimo tvarką objektyviai pateisinta svarbiais visuomenės interesais;
- c) tikslo negalima pasiekti taikant mažiau ribojančią priemonę, visų pirma todėl, kad *a posteriori* tikrinimas būtų atliekamas per vėlai, kad būtų tikrai veiksmingas.“

7 Paslaugų direktyvos 10 straipsnyje „Leidimo išdavimo sąlygos“ nurodyta:

„1. Leidimų išdavimo tvarka grindžiama kriterijais, kurie neleidžia kompetentingoms institucijoms naudotis vertinimo įgaliojimais savavališkai.

2. 1 dalyje nurodyti kriterijai turi būti:

- a) nediskriminaciniai;
- b) pateisinami svarbiais visuomenės interesais;
- c) proporcingi tokiam visuomenės interesų tikslui;
- d) aiškūs ir nedviprasmiški;
- e) objektyvūs;
- f) iš anksto viešai skelbiami;
- g) skaidrūs ir prieinami susipažinti.

<...>“

8 Šios direktyvos 11 straipsnyje „Leidimo galiojimo laikas“ numatyta:

„1. Leidimas teikėjui išduodamas neribotam laikui, išskyrus atvejus, kai:

- a) leidimas automatiškai pratęsiamas arba jis susijęs su nuolatiniu reikalavimų vykdymu;
- b) ribotas leidimų skaičius pateisinamas svarbiais visuomenės interesais;

arba

- c) ribotą leidimo trukmę galima pateisinti svarbiais visuomenės interesais.

<...>

4. Šis straipsnis nepažeidžia valstybių narių teisės panaikinti leidimus, kai nebevykdomos leidimo išdavimo sąlygos.“

- 9 Minėtos direktyvos 13 straipsnio „Leidimų išdavimo procedūros“ 2 dalyje nurodyta:

„Leidimų išdavimo procedūros ir formalumai neturi būti pernelyg griežti ir neturi pernelyg apsunkinti ar vėlinti paslaugos teikimo. Juos turi būti paprasta atlikti, o visos pareiškėjų išlaidos, patirtos dėl tokių procedūrų ir formalumų, turi būti protingos ir proporcingos atitinkamų leidimų išdavimo procedūrų sąnaudoms ir neturi viršyti procedūrų sąnaudų.“

- 10 Tos direktyvos 14 straipsnyje „Draudžiami reikalavimai“ numatyta:

„Valstybės narės nekelia teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui savo teritorijoje nė vieno iš šių reikalavimų:

<...>

- 6) tiesioginis ar netiesioginis konkuruojančių subjektų dalyvavimas, įskaitant jų dalyvavimą konsultacinių įstaigų veikloje, išskyrus profesines įstaigas ir asociacijas arba kitas organizacijas, veikiančias kaip kompetentinga institucija, išduodant leidimus arba priimant kitus kompetentingų institucijų sprendimus; šis draudimas netaikomas organizacijų, tokių kaip prekybos rūmai arba socialiniai partneriai, konsultacijoms, nesusijusioms su atskirais leidimų prašymais, ir konsultacijoms su plačiąja visuomene;
- 7) reikalavimas pateikti finansinę garantiją ar turėti dalį finansinėje garantijoje arba sudaryti draudimo sutartį su valstybės narės teritorijoje įsisteigusiu teikėju ar institucija. Tai neturi įtakos nei valstybių narių galimybei reikalauti draudimo ar finansinių garantijų apskritai, nei reikalavimams, susijusiems su dalyvavimu kolektyviniame kompensavimo fonde, pavyzdžiui, profesinių įstaigų ar organizacijų nariams;

<...>“

Jungtinės Karalystės teisė

- 11 *Provision of services Regulations 2009* (2009 m. Paslaugų teikimo taisyklės), kuriomis įgyvendinta Paslaugų direktyva, 4 straipsnyje nurodyta:

„Leidimų išdavimo tvarka – tai bet kokia procedūra, pagal kurią faktiškai reikalaujama, kad paslaugos teikėjas arba gavėjas imtųsi priemonių gauti kompetentingos institucijos leidimą teikti paslaugas ar vykdyti paslaugų teikimo veiklą arba pranešti jai apie tai <...>“

- 12 Minėtų taisyklių 18 straipsnio 2–4 dalyse nustatyta:

„2. Leidimų išdavimo procedūros ir formalumai, nustatyti kompetentingos institucijos pagal leidimų išdavimo tvarką, neturi

a) būti atgrasantys ir

b) nepagrįstai apsunkinti ar užvilkti paslaugos teikimo.

3. Leidimų išdavimo procedūras ir formalumus, nustatytus kompetentingos institucijos pagal leidimų išdavimo tvarką, turi būti paprasta atlikti.

4. Kompetentingos institucijos numatyti mokesčiai, kuriuos pagal leidimų išdavimo tvarką gali tekti sumokėti pareiškėjams, turi būti protingi ir proporcingi leidimo procedūrų ir formalumų sąnaudoms pagal tvarką ir neviršyti šių procedūrų ir formalumų sąnaudų.“

- 13 *Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1982* (1982 m. Vietos valdžios įstatymas (įvairios nuostatos)) 3 priedo 19 punkte numatyta, kad paraiškos išduoti ar pratęsti licenciją teikėjas sumoka kompetentingos institucijos nustatytą protingą mokestį.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 14 Vestminsterio miesto taryba yra institucija, išduodanti licencijas sekso verslo įstaigoms, įskaitant sekso prekių parduotuves („sex-shops“), Vestminsteryje. T.M. Hemming ir kt. visu pagrindinėje byloje nagrinėjamu laikotarpiu turėjo tam tikrų sekso prekių parduotuvių Vestminsteryje licencijas.
- 15 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad minėtu laikotarpiu pagal 1982 m. Vietos valdžios įstatymo (įvairios nuostatos) 3 priedo 19 punktą buvo galima imti mokestį siekiant padengti ne tik paraiškų išduoti ar pratęsti sekso verslo įstaigos licenciją tvarkymo sąnaudas, bet ir patalpų patikrinimo išdavus licencijas sąnaudas, vykdant „budrią tvarkos priežiūrą“ norint nustatyti ir patraukti atsakomybėn asmenis, be licencijos eksploatuojančius sekso verslo įstaigas.
- 16 Paraiškos išduoti ar pratęsti sekso verslo įstaigos licenciją teikėjas už bet kuriuos metus turėjo sumokėti mokestį, kurį sudarė dvi dalys: viena dalis susijusi su paraiškos administravimu ir negražinama, o kita, gerokai didesnė, yra mokestis už licencijų išdavimo tvarkos valdymą ir gražinama, jeigu paraiška atmetama. Pavyzdžiui, už 2011–2012 m. visas mokestis kiekvienam paraiškos teikėjui sudarė 29 102 svarų sterlingų (GBP) (maždaug 37 700 eurų), iš kurių 2 667 GBP (maždaug 3 455 eurai) – už licencijos administravimą (negražinama dalis) ir 26 435 GBP (maždaug 34 245 eurai) – už licencijų išdavimo tvarkos valdymą (gražinama, jeigu paraiška atmetama).
- 17 T. M. Hemming ir kt. teigimu, Vestminsterio miesto taryba neturėjo teisės reikalauti sumokėti šios antros mokesčio dalies. Atitinkamos sumos, nors ir gražintinos atmetus paraišką, turėjo būti mokamos dėl licencijų išdavimo tvarkos įgyvendinimo sąnaudų, kurios nesusijusios su paraiškų administravimo sąnaudomis, ir privalėjo būti padengiamos iš Vestminsterio miesto tarybos bendrojo biudžeto lėšų arba turėjo būti reikalaujama jas sumokėti tik iš subjektų, kurių paraiškos buvo patenkintos.
- 18 T. M. Hemming ir kt. skundai, paduoti Jungtinės Karalystės teismams, buvo patenkinti. Tie teismai nusprendė, kad Paslaugų direktyvos 13 straipsnio 2 dalis apima mokesčius, kuriuos turi mokėti ir paraiškų teikėjai, kurių paraiškos patenkinamos, ir tie, kurių paraiškos atmetamos, ir kad pagal šią straipsnio dalį draudžiama licencijas išduodančiai institucijai imti vienodą mokestį iš paraiškų teikėjų, kuriems išduodamos licencijos, ir tų, kurių paraiškos atmetamos, siekiant padengti sąnaudas, patirtas tiriant ir patraukiant atsakomybėn asmenis, Vestminsteryje eksploatuojančius sekso verslo įstaigas be licencijos.
- 19 Taigi iš paraiškos teikėjų, kuriems neišduodama licencija, gali būti reikalaujama sumokėti tik jų paraiškos tvarkymo, įskaitant jų gebėjimo eksploatuoti sekso verslo įstaigą vertinimą, išlaidas, o iš paraiškos teikėjų, kuriems išduodamos licencijos, gali būti reikalaujama sumokėti tik panašias išlaidas ir, jeigu licencija pratęsiamą, tikrinimo, kaip prieš tai buvo laikomasi su jų licencija susijusių pareigų, išlaidas.
- 20 Išnagrinėjęs dėl *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* (Apeliacinis teismas (Anglija ir Velsas) (Civilinių bylų skyrius, Jungtinė Karalystė) sprendimo paduotą apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė, kad, vadovaujantis jame ginčijamu požiūriu, institucija, atsakinga už licencijų išdavimo tvarkos valdymą, turėtų padengti šios tvarkos veikimo sąnaudas subjektų, gavusių licencijas, naudai, nes ši institucija negalėtų reikalauti iš paraiškos teikėjo prisidėti prie sąnaudų, patiriamų dėl minėtos tvarkos taikymo sekso verslo įstaigas, kurioms nėra išduotos licencijos, eksploatuojantiems subjektams, nors šis valdymas vykdomas tokias įstaigas, kurioms išduotos licencijos, eksploatuojančių subjektų naudai. Šiuo tikslu minėta institucija turėtų naudoti savo bendrąsias lėšas.

- 21 Tam teismui kyla klausimas, kokių priemonių galėtų imtis kitos panašias tvarkas taikančios reguliavimo ar profesinės įstaigos, kurios gali neturėti bendrųjų lėšų ir galimybės kaip nors jų gauti.
- 22 Nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas yra įsitikinęs, kad tvarka, pagal kurią paraiškos teikėjas turi sumokėti papildomą mokestį, kad būtų padengtos su licencijų išdavimo tvarkos veikimu ir priežiūra susijusios sąnaudos, kai paraiška patenkinama, atitinka Paslaugų direktyvos 13 straipsnio 2 dalį, jis abejoja, ar su šia straipsnio dalimi suderinama Vestminsterio miesto tarybos taikoma tvarka.
- 23 Tad tas teismas pažymi, jog neturi jokių duomenų, kuriais remdamasis galėtų konstatuoti, kad reikalavimas, pagal kurį pateikiant paraišką turi būti sumokėta suma, kuri grąžinama atmetus paraišką, galėtų atgrasyti subjektus teikti paraiškas išduoti sekso verslo įstaigos licencijas.
- 24 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar reikalavimas iš anksto sumokėti sumą, kol bus priimtas sprendimas išduoti arba atsisakyti išduoti licenciją, iš tikrųjų yra licencijos prašytojo išlaidos.
- 25 Šiomis aplinkybėmis *Supreme Court of the United Kingdom* (Jungtinės Karalystės Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„Jeigu paraiškos sekso verslo įstaigos licencijai gauti ar pratęsti teikėjas turi mokėti mokestį, kurį sudaro dvi dalys: viena dalis susijusi su paraiškos administravimu ir negrąžinama, o kita yra mokestis už licencijų išdavimo tvarkos valdymą ir grąžinama, jeigu paraiška atmetama:

- 1) ar reikalavimas mokėti mokestį, į kurį įeina antroji grąžinama dalis, reiškia, kad, atsižvelgiant į Sąjungos teisę, pateikę paraiškas atsakovai patyrė išlaidų, prieštaraujančių [Paslaugų direktyvos] 13 straipsnio 2 daliai, jeigu jis buvo didesnis nei patirtos paraiškos tvarkymo sąnaudos;
- 2) ar išvada, kad tokį reikalavimą reikia vertinti kaip reikalavimą, kurį vykdant tenka patirti išlaidų (arba, jeigu taip, išlaidų, viršijančių patiriamas paraiškos tvarkymo sąnaudas), priklauso nuo kitų aplinkybių (ir, jeigu taip, kokių) poveikio, pavyzdžiui:
 - a) įrodymų, kad sumokėjęs antrąją grąžinamą dalį, paraiškos teikėjas patirtų ar galėtų patirti išlaidų ar nuostolių;
 - b) antrosios grąžinamos dalies dydžio ir laikotarpio, kurį tas mokestis laikomas prieš jį grąžinant; arba
 - c) patiriamų paraiškų tvarkymo sąnaudų (taip pat negrąžinamos mokesčio dalies) sumažinimo, kurį lemia reikalavimas visiems paraiškų teikėjams iš anksto sumokėti abi mokesčio dalis?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 26 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Paslaugų direktyvos 13 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, draudžiamas reikalavimas, pateikiant prašymą išduoti ar pratęsti leidimą, sumokėti mokestį, kurio dalį sudaro su atitinkamos leidimų išdavimo tvarkos valdymu ir priežiūra susijusios sąnaudos, net jeigu ši dalis grąžinama atmetus tą paraišką.

- 27 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (žr., be kita ko, 2016 m. liepos 14 d. Sprendimo *Verband Sozialer Wettbewerb, C-19/15, EU:C:2016:563, 23 punktą*).
- 28 Šiuo aspektu visų pirma reikia pažymėti, kad tai, ar paraiškos teikėjo mokėtiną mokestį galima susigrąžinti atmetus jo paraišką išduoti licenciją, neturi įtakos vertinant, ar yra išlaidų, kaip jos suprantamos pagal Paslaugų direktyvos 13 straipsnio 2 dalį. Iš tiesų tai, kad turi būti sumokėtas mokestis, yra finansinė prievolė, taigi ir išlaidos, kurias turi prisiimti paraiškos teikėjas, kad jo paraiška būtų svarstoma, neatsižvelgiant į tai, ar suma gali būti vėliau susigrąžinta, jeigu ta paraiška atmetama. Juo labiau kad minėto straipsnio, aiškinamo atsižvelgiant į tos direktyvos 39, 42 ir 43 konstatuojamąsias dalis, tikslas yra išvengti, kad dėl tam tikrų leidimų išdavimo procedūrų ir formalumų aspektų būtų varžoma galimybė teikti paslaugas.
- 29 Tam, kad atitiktų Paslaugų direktyvos 13 straipsnio 2 dalį, nurodytos išlaidos pagal šią nuostatą turi būti protingos ir proporcingos atitinkamų leidimų išdavimo procedūrų sąnaudoms ir neviršyti šių procedūrų sąnaudų.
- 30 Kadangi, atsižvelgiant į šiuos reikalavimus, tokių išlaidų suma jokių atveju negali viršyti atitinkamos leidimų išdavimo procedūros sąnaudų, reikia išnagrinėti, ar su leidimų išdavimo tvarkos valdymu ir priežiūra bendrai susijusios sąnaudos gali patekti į sąvoką „procedūrų sąnaudos“.
- 31 Nors Teisingumo Teismas dar neturėjo galimybės aiškinti šios sąvokos atsižvelgdamas į Paslaugų direktyvą, kitomis aplinkybėmis jis jau yra pažymėjęs, kad siekdama apskaičiuoti atlyginamojo pobūdžio rinkliavų sumą valstybė narė gali atsižvelgti ne tik į materialines ir darbo užmokesčio sąnaudas, tiesiogiai susijusias su sandorių, atlygis už kuriuos jos yra, vykdymu, bet taip pat į kompetentingos institucijos bendrųjų išlaidų, priskiriamų prie šių sandorių, dalį (1997 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Fantask ir kt., C-188/95, EU:C:1997:580, 30 punktas*).
- 32 Be to, Teisingumo Teismas, taip pat atsižvelgdamas į Sąjungos teisės nuostatą, pagal kurią aiškiai leidžiama apskaičiuojant administracines išlaidas atsižvelgti į išlaidas, susijusias su individualių licencijų sistemos įgyvendinimu, valdymu ir kontrole, jau turėjo galimybę pažymėti, kad išlaidos, į kurias atsižvelgiama, negali apimti išlaidų, susijusių atitinkamos institucijos bendrąja priežiūros veikla (šiuo klausimu žr. 2006 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *i-21 Germany ir Arcor, C-392/04 ir C-422/04, EU:C:2006:586, 34 ir 35 punktus*).
- 33 Ši išvada *a fortiori* taikoma atsižvelgiant į Paslaugų direktyvos 13 straipsnio 2 dalį, kurioje, viena vertus, nurodytos tik „procedūrų sąnaudos“ ir, kita vertus, kuria siekiama tikslo palengvinti galimybę teikti paslaugas. Iš tiesų siekti šio tikslo negali padėti reikalavimas iš anksto finansuoti atitinkamos leidimų išdavimo tvarkos valdymo ir priežiūros sąnaudas, be kita ko, apimančias sąnaudas, susijusias su veiklos be leidimų išaiškinimu ir patraukimu atsakomybėn už ją.
- 34 Taigi į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad Paslaugų direktyvos 13 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, draudžiamas reikalavimas pateikiant prašymą išduoti ar pratęsti leidimą sumokėti mokestį, kurio dalį sudaro su atitinkamos leidimų išdavimo tvarkos valdymu ir priežiūra susijusios sąnaudos, net jeigu ši dalis gražinama atmetus tą paraišką.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 35 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 13 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, draudžiamas reikalavimas pateikiant prašymą išduoti ar pratęsti leidimą sumokėti mokestį, kurio dalį sudaro su atitinkamos leidimų išdavimo tvarkos valdymu ir priežiūra susijusios sąnaudos, net jeigu ši dalis grąžinama atmetus tą paraišką.

Parašai.